

Beč, 17. Prema novinskim vijestima iskršavaju opet tvrdnje, koje su već prije nekoliko mjeseci bile iznesene u galicijskim saborskim krugovima, da je država udjelila pokrajini Galiciji znatan predajam radi pokrića raznih pokrajinskih potreština. No ta je tvrdnja skroz neispravna, a ima se pripisati prosti čijenici, što iz sračunavanja o prihodima i izdacima, koje porezni uredi izvode za račun pokrajinskih fondova i školskih fondova, za koje pokrajina prinosi, sada ispadu još neizravnato potraživanjem od strane države. Porezni uredi pobiraju za zemaljske fondove, neke namete, a posebice prireze na neposredne porze, ali su prema propisima što su na snazi, dužni, da izvršuju isplate za zemaljske fondove i za školske fondove, a posebice da isplaćuju učiteljske plaće. Čim te isplate nadmaše primanja, sračunavanje, koje se vrši svakoga mjeseca, zaključuje potraživanjem države, koje bi pokrajinski fondovi imali da podmire u gotovini. To se pak izravnavanje izvršilo nepotpuno i u Galiciji, iz čega proističe potraživanje od strane države. Financijska je uprava sve uradila sa svoje strane, da sprijedi poras tijek potraživanja tijem, što se nijesu potpuno stavile u tečaj dospjele doznake, koje pripadaju pokrajini iz poreza na rakiju i iz neposrednih poreza, nego su se u ime naknagjenja držale na djelimično namirenje državnih potraživanja. Slični zaostaci javljaju se i u više drugih pokrajina. Nije po srijedi ništa kakav predujam, koji bi država bila udjelila pokrajini, nego je po srijedi potraživanje države, koje je nastalo bez sudjelovanja i prošlih namjera finansijske uprave.

Pomoćno odušiljanje austrijskog Crvenoga Krsta u Beograd.

Beograd, 17. Prva zdravstvena skupina austrijskoga Crvenog Krsta preuzeula je zdravstvenu službu u 17 ranjeničkoj bolnici, koja je smještena u novoj zgradi bolnice za sičajive. Druga zdravstvena skupina otvorela je u Kragujevcu.

Austrijsko-ugarski poslanik Ugron dao je jučer u počast članova austrijskoga Crvenog Krsta objed, na kome su prisutstvovali i gospoda iz austrijsko-ugarskoga Poslanstva i Konzulata.

Glavni liječnik c. i k. Mornarične Akademije u Rijeci stapski liječnik dr. Majdić stadio se kao dobrovoljac na raspolaganje srpskog Crvenog Krsta.

Dva bakteriologa seroterapeutskega zavoda u Beču stigli su amo. Kao što se čuje, očekuje se dolazak cijele kolerično-zdravstvene skupine, koja je u Beču spremna.

* * *

Wiener Zeitung javlja, da je Cesar udjelio odličju delegatima Crvenog Krsta na Balkanu.

Šesta redovna skupština Zadružnog Saveza.

Šesta redovna skupština Zadružnog Saveza bila je u foyeru općinskog pozorista u Splitu 27 juna o. g.

Na skupštini je bilo zastupljeno 128 zadružnica sa 649 poslovnih udjela. Bili su uz to naznočni članovi Upravnog vijeća i Nadzornog odbora: Baturić dr. Petar, Bervaldi dr. Josip, Bezić don Ante, Bračić don Juraj, Bulić dr. Ivo, Čarid Ivo, Dežurović Ivo, Fazinić Joso, Ivanović don Frano, Jeličić Artur, Marušić Milan, Mikačić Djuran, Kinkela don Ivo, Krstelj dr. Ivo, Lukić don Sime, Pušić Niko, Radić Ante, Tarlagić pl. dr. Ivo. Opravdali su svoju naznočnost članovi: Drinović dr. Mato, Lukšić Gjirmo i Kunjašić Joakim.

Kao gosti bili su naznočni: g. dr. F. Oberthor, predstavnik Ministarstva javnih radnja; g. S. Ozanić, vinogradarski nadzornik; g. Kautsky, oslanjančni Ministarstvo za proučavanje gospodarskih i kmetijskih priroda u Dalmaciji; g. M. Kunej, upravljač mjesne poslužnicke Jadranske Banke. Od novina postala svoje izvjestitelje mjesne novine „Naše Jedinstvo“ i „Dan“.

Naročito pozvani, dogođeša na skupštini: narodni zastupnik g. I. F. Lupis i nastavnik na mjesnoj Obraznoj školi g. S. Roča, prvi kao izvjestitelj za tačku dnevnega reda „Iseljivanje i naš zadružarski pokret“, a drugi za tačku dnevnega reda „Naše zadruge i analizatizam u našoj pokrajini“.

Skupštini su posjetili: namjesništveni savjetnik upravitelj Kotarskog Poglavarstva g. Šiliva i nacelnik g. Katalinić. Načelnik je pozdravio skupština i zaželio je skupštini i zadružarskome pokretu najbolji uspjeh.

Na skupštini je predsjedao prvi potpredsjednik Saveza Don Frane Ivanović. On je najprije pozdravio skupštine. Zatijem je istakao koristi, koje zadružarstvo donosi. Spomenuo je lijepe razvoj našeg zadružarskog pokreta i iznjo je do sad postignute uspjehe. Osvrnuo se na napadaje na Zadružni Savez i na ljudi na upravi Saveza. Rekao je, da se sve sretno prebrdilo, da se svemu odjeljio i da je ovako razvijenim Zadružnim Savezom postavljen sada čvrst, neoboriv temelj našemu zadružarskome pokretu, zbog čega mu je obezbjegen i konačni potpuni uspjeh.

Ravnatelj Anticević izvjestio je o stanju i radu Zadružnog Saveza i njegovih članica. Rekao je, da je Zadružni Savez na koncu god. 1912 imao pravovljano učlanjenih 197 zadružnica. Kroz godinu 1912 bilo se prijavilo za učlanjenje 20 zadružnica, od kojih se učlanilo 12, a 10 je starijih otpalo, tako da je čistu pristot bio od same dvije zadružne. Uprava Saveza paži strogo na rad zadružnica, a i vrlo je oprezna pri primanju novih članica. Starje pak neuređene članice počela je da isključuje iz Saveza. Bolje je manje zadružnica, a da su prave zadruže, nego da ih je ne znam koliko, ako se dobro ne vode i ako ne odgovaraju svojoj pravoj svrzi.

Na koncu godine 1912 Savez je imao uplaćenih poslovnih udjela 865 u ukupnom iznosu od kr. 422.300. Povećanjem poslovnih udjela Savez se postavio na zdravu finansijsku podlogu, a to će mu znatno olakšati novčano poslovanje, a posljede tiga i donositi mu više koristi. Već sada poslovni udjeli sa pričuvama iznose, oblo kazavši, pô milijuna kruna, a nema sumnje, da će ovo postepeno još rasti.

Uložaka je Savez na koncu godine 1912 imao kr. 3,231.713:79, dakle samo kr. 282.879:34 više nego na koncu godine 1911. Ovome, saraznijeno malome, prirastu uložaka uzrok se u glavnome nalazi u tome, što se vino, glavno vrlo naši gospodarske privrede, nije bilo skoro nimalo raspodalo do konca godine, dok bi se pregašnjih godina redovno do Božića velik dio raspodao. Sto se pak vino nije prije raspodalo, uzrok su bile nepovoljne prilike novčanog trga, koje su nastale uslijed mutnih i ratnih političkih priroda. Manjem porastu uložaka kod Saveza je uzrok i

to, što su neke jače članice Saveza izdale općinama i trgovackim tvrtkama velikih zajmova, koji bi inače u normalnim novčanim prilikama bili dignuti stalno kod novčanih zavoda. Ovakih zajmova izdale su posmenute članice za preko milijuna kruna.

Razdanih zajmova svojim članicama imao je Savez na koncu godine 1912 kr. 4,348.056, dakle više kr. 129.154. nego je imao na koncu godine 1911. Što su razdani zajmovi na koncu godine 1912 iznijeli toliko, uzrok su one iste okolnosti, što su navedene za opravdanje malog porasta uložaka kod Saveza.

Preostatak od poslovanja na koncu god. 1912 iznio je kr. 30.911:96, dakle kr. 905:12 manje nego na koncu god. 1911. U ovaj preostatak nije ubrojena nemalačena državna subvencija za godinu 1912, kako su razdani zajmovi na koncu godine 1912 iznijeli toliko, uzrok su one iste okolnosti, što su navedene za opravdanje malog porasta uložaka kod Saveza.

Preostatak od poslovanja na koncu god. 1912 iznio je kr. 30.911:96, dakle kr. 905:12 manje nego na koncu god. 1911. U ovaj preostatak nije ubrojena nemalačena državna subvencija za godinu 1912, kako su razdani zajmovi na koncu godine 1912 iznijeli toliko, uzrok su one iste okolnosti, što su navedene za opravdanje malog porasta uložaka kod Saveza.

Preostatak od poslovanja na koncu god. 1912 iznio je kr. 30.911:96, dakle kr. 905:12 manje nego na koncu god. 1911. U ovaj preostatak nije ubrojena nemalačena državna subvencija za godinu 1912, kako su razdani zajmovi na koncu godine 1912 iznijeli toliko, uzrok su one iste okolnosti, što su navedene za opravdanje malog porasta uložaka kod Saveza.

Preostatak od poslovanja na koncu god. 1912 iznio je kr. 30.911:96, dakle kr. 905:12 manje nego na koncu god. 1911. U ovaj preostatak nije ubrojena nemalačena državna subvencija za godinu 1912, kako su razdani zajmovi na koncu godine 1912 iznijeli toliko, uzrok su one iste okolnosti, što su navedene za opravdanje malog porasta uložaka kod Saveza.

Preostatak od poslovanja na koncu god. 1912 iznio je kr. 30.911:96, dakle kr. 905:12 manje nego na koncu god. 1911. U ovaj preostatak nije ubrojena nemalačena državna subvencija za godinu 1912, kako su razdani zajmovi na koncu godine 1912 iznijeli toliko, uzrok su one iste okolnosti, što su navedene za opravdanje malog porasta uložaka kod Saveza.

Preostatak od poslovanja na koncu god. 1912 iznio je kr. 30.911:96, dakle kr. 905:12 manje nego na koncu god. 1911. U ovaj preostatak nije ubrojena nemalačena državna subvencija za godinu 1912, kako su razdani zajmovi na koncu godine 1912 iznijeli toliko, uzrok su one iste okolnosti, što su navedene za opravdanje malog porasta uložaka kod Saveza.

Preostatak od poslovanja na koncu god. 1912 iznio je kr. 30.911:96, dakle kr. 905:12 manje nego na koncu god. 1911. U ovaj preostatak nije ubrojena nemalačena državna subvencija za godinu 1912, kako su razdani zajmovi na koncu godine 1912 iznijeli toliko, uzrok su one iste okolnosti, što su navedene za opravdanje malog porasta uložaka kod Saveza.

Preostatak od poslovanja na koncu god. 1912 iznio je kr. 30.911:96, dakle kr. 905:12 manje nego na koncu god. 1911. U ovaj preostatak nije ubrojena nemalačena državna subvencija za godinu 1912, kako su razdani zajmovi na koncu godine 1912 iznijeli toliko, uzrok su one iste okolnosti, što su navedene za opravdanje malog porasta uložaka kod Saveza.

Preostatak od poslovanja na koncu god. 1912 iznio je kr. 30.911:96, dakle kr. 905:12 manje nego na koncu god. 1911. U ovaj preostatak nije ubrojena nemalačena državna subvencija za godinu 1912, kako su razdani zajmovi na koncu godine 1912 iznijeli toliko, uzrok su one iste okolnosti, što su navedene za opravdanje malog porasta uložaka kod Saveza.

Preostatak od poslovanja na koncu god. 1912 iznio je kr. 30.911:96, dakle kr. 905:12 manje nego na koncu god. 1911. U ovaj preostatak nije ubrojena nemalačena državna subvencija za godinu 1912, kako su razdani zajmovi na koncu godine 1912 iznijeli toliko, uzrok su one iste okolnosti, što su navedene za opravdanje malog porasta uložaka kod Saveza.

Preostatak od poslovanja na koncu god. 1912 iznio je kr. 30.911:96, dakle kr. 905:12 manje nego na koncu god. 1911. U ovaj preostatak nije ubrojena nemalačena državna subvencija za godinu 1912, kako su razdani zajmovi na koncu godine 1912 iznijeli toliko, uzrok su one iste okolnosti, što su navedene za opravdanje malog porasta uložaka kod Saveza.

Preostatak od poslovanja na koncu god. 1912 iznio je kr. 30.911:96, dakle kr. 905:12 manje nego na koncu god. 1911. U ovaj preostatak nije ubrojena nemalačena državna subvencija za godinu 1912, kako su razdani zajmovi na koncu godine 1912 iznijeli toliko, uzrok su one iste okolnosti, što su navedene za opravdanje malog porasta uložaka kod Saveza.

Preostatak od poslovanja na koncu god. 1912 iznio je kr. 30.911:96, dakle kr. 905:12 manje nego na koncu god. 1911. U ovaj preostatak nije ubrojena nemalačena državna subvencija za godinu 1912, kako su razdani zajmovi na koncu godine 1912 iznijeli toliko, uzrok su one iste okolnosti, što su navedene za opravdanje malog porasta uložaka kod Saveza.

Preostatak od poslovanja na koncu god. 1912 iznio je kr. 30.911:96, dakle kr. 905:12 manje nego na koncu god. 1911. U ovaj preostatak nije ubrojena nemalačena državna subvencija za godinu 1912, kako su razdani zajmovi na koncu godine 1912 iznijeli toliko, uzrok su one iste okolnosti, što su navedene za opravdanje malog porasta uložaka kod Saveza.

Preostatak od poslovanja na koncu god. 1912 iznio je kr. 30.911:96, dakle kr. 905:12 manje nego na koncu god. 1911. U ovaj preostatak nije ubrojena nemalačena državna subvencija za godinu 1912, kako su razdani zajmovi na koncu godine 1912 iznijeli toliko, uzrok su one iste okolnosti, što su navedene za opravdanje malog porasta uložaka kod Saveza.

Preostatak od poslovanja na koncu god. 1912 iznio je kr. 30.911:96, dakle kr. 905:12 manje nego na koncu god. 1911. U ovaj preostatak nije ubrojena nemalačena državna subvencija za godinu 1912, kako su razdani zajmovi na koncu godine 1912 iznijeli toliko, uzrok su one iste okolnosti, što su navedene za opravdanje malog porasta uložaka kod Saveza.

Preostatak od poslovanja na koncu god. 1912 iznio je kr. 30.911:96, dakle kr. 905:12 manje nego na koncu god. 1911. U ovaj preostatak nije ubrojena nemalačena državna subvencija za godinu 1912, kako su razdani zajmovi na koncu godine 1912 iznijeli toliko, uzrok su one iste okolnosti, što su navedene za opravdanje malog porasta uložaka kod Saveza.

Preostatak od poslovanja na koncu god. 1912 iznio je kr. 30.911:96, dakle kr. 905:12 manje nego na koncu god. 1911. U ovaj preostatak nije ubrojena nemalačena državna subvencija za godinu 1912, kako su razdani zajmovi na koncu godine 1912 iznijeli toliko, uzrok su one iste okolnosti, što su navedene za opravdanje malog porasta uložaka kod Saveza.

Preostatak od poslovanja na koncu god. 1912 iznio je kr. 30.911:96, dakle kr. 905:12 manje nego na koncu god. 1911. U ovaj preostatak nije ubrojena nemalačena državna subvencija za godinu 1912, kako su razdani zajmovi na koncu godine 1912 iznijeli toliko, uzrok su one iste okolnosti, što su navedene za opravdanje malog porasta uložaka kod Saveza.

Preostatak od poslovanja na koncu god. 1912 iznio je kr. 30.911:96, dakle kr. 905:12 manje nego na koncu god. 1911. U ovaj preostatak nije ubrojena nemalačena državna subvencija za godinu 1912, kako su razdani zajmovi na koncu godine 1912 iznijeli toliko, uzrok su one iste okolnosti, što su navedene za opravdanje malog porasta uložaka kod Saveza.

Preostatak od poslovanja na koncu god. 1912 iznio je kr. 30.911:96, dakle kr. 905:12 manje nego na koncu god. 1911. U ovaj preostatak nije ubrojena nemalačena državna subvencija za godinu 1912, kako su razdani zajmovi na koncu godine 1912 iznijeli toliko, uzrok su one iste okolnosti, što su navedene za opravdanje malog porasta uložaka kod Saveza.

Preostatak od poslovanja na koncu god. 1912 iznio je kr. 30.911:96, dakle kr. 905:12 manje nego na koncu god. 1911. U ovaj preostatak nije ubrojena nemalačena državna subvencija za godinu 1912, kako su razdani zajmovi na koncu godine 1912 iznijeli toliko, uzrok su one iste okolnosti, što su navedene za opravdanje malog porasta uložaka kod Saveza.

Preostatak od poslovanja na koncu god. 1912 iznio je kr. 30.911:96, dakle kr. 905:12 manje nego na koncu god. 1911. U ovaj preostatak nije ubrojena nemalačena državna subvencija za godinu 1912, kako su razdani zajmovi na koncu godine 1912 iznijeli toliko, uzrok su one iste okolnosti, što su navedene za opravdanje malog porasta uložaka kod Saveza.

Preostatak od poslovanja na koncu god. 1912 iznio je kr. 30.911:96, dakle kr. 905:12 manje nego na koncu god. 1911. U ovaj preostatak nije ubrojena nemalačena državna subvencija za godinu 1912, kako su razdani zajmovi na koncu godine 1912 iznijeli toliko, uzrok su one iste okolnosti, što su navedene za opravdanje malog porasta uložaka kod Saveza.

</

virijednih
oji put poho-
ovome otoku,
ima još bila

ce.
raspoloživih
jih 3000 kruna
je bivseg za-
tiske učenike.
1913.
itelja Dalmat-

ole.
raspoloživih
svaki, iz do-
zatinske mla-

1913.

telja Dalmat-

m odgaja-
ru.

en je najtečaj
a, eventualno
sta u Djeko-

u Zadru za

članstvo pre-

je tih mesta.

vlasti prve

telja Dalmat-

.

bojna lagja

imeljuplo, gdje

se veze zdravo.

1913-1914

versitari, per

concorso fino

420 dalla do-

ri.

400 ciascuno

della città di

one 600 cia-

onvitto della

generale.

600 ciascuno

della città di

600 dalla do-

ri di Zara per

ale dell'i. r.

a Vienna,

210 dalla

universitari.

le relative

a distrettuale

Dalmata-

re.

služu ministar-

br. 160), koji

dovima trgo-

biti na 9 i 10

ra, a usmeni

ispiti stro-

njeni Pomer-

sta o. g.

svima ispra-

duklake, nece

ispita, svje-

ez zatezanja,

već u molbi

o proizlazila

ve godine bili

od 11 do 15

oga školskoga

Mihovila Za-

im javni uče-

sim Šimun, Zec

učenici Bjel-

entun, Giuio-

ran, Kečke-

Ilijan Andro,

Illich Antun,

Biše ta-

eučilišta abi-

Dinko i Nani

ge.

u niskih tem-

že stupnjeve

peronospora

pokusima do-

amo u mraku

18°.

hladno, nema

dan a može

a vlage, tada

treba obratići

ni, koji misle,

in juna pol-

peronospora

grozdovima,

usti još jedno

Trebalo bi

Ko to uradi,

poravaranje vi-

e

parte a tre

via e Milano,

Rassegna Me-

in via Piatti,

tolare a Ma-

ria Gelech, perchè la simpatica ed elegante artista fu di esso la principale attrazione.

Ella cantò cinque brani di musica: l'aria delle "Nozze di Figaro" del Mozart; "Un quelle trine morbide" della "Manon"; la sortita "Io son l'umile ancella" della "Adriana" del maestro Cilea; il racconto di Mimi nella "Bohème" e l'aria di Micaela nell'opera "Carmen". Molti applausi la festeggiarono ad ogni pezzo, formandole un esito molto lusinghiero e molto caloroso. La simpatica e morbida voce, la grazia e la spontaneità nel dire e il sentimento che la Gelech si trasferisse nelle frasi appassionate, meritavano una così cordiale accoglienza. Le soddisfazioni che ottenne in questo concerto, la incitarono certamente a più importanti cimenti e ad ottenere nuove e più considerate soddisfazioni artistiche.

L' "Argine" dei 5 luglio scrive: Maria Gelech cantò la romanza del primo atto nella "Traviata" e un'altra del "Rigoletto" e poiché il pubblico insistette nell'applaudire, essa — fuori programma — disse con grazia squisita il racconto di Mimi nella "Bohème" di Puccini. Così nelle opere di repertorio antico come in quelle di repertorio moderno, la Gelech diede tutto il fine tesoro della sua voce aristocratica, mobilissima, agile, ricca di nuances. Ella giovin com'è, sarà portata all'arte, ha davanti a sé uno splendido avvenire, tale da far presagire in lei uno dei migliori nostri soprani lirici.

Na znanje dalmatinskim hodočasnicima u Rim.

Primamo i rado priopćujemo:

Da hrvatsko hodočasće uz mogne prisutvovati inauguraciji kapele ss. slavenskih Apostola Čirila i Metoda u Loretu, program se je hodočasće promjenio na način da će ono krenuti iz Rijeke put Jakina dne 30 srpnja na 7 sati 45 časaka. Posebним će vikom stignuti iz Jakina u Rim dne 31 srpnja na 6 sati u jutro. Zadržati će se u Rimu do ukrajine 3 kolovoza. Na 4 kolovoza biti će u Asizi, a na 5 u Loretu. Povratak će na Rijeku slijediti dne 6 kolovoza na 6 sati u jutro. Pošto pak u ovom slučaju nije bilo moguće isposlati zgodnu parobrodsku svezu iz Splita u Jakin, stoga Dalmatinski hodočasnici treba da dogu na Rijeku brzin parobrodom koji stiže na Rijeku u utork, dne 29 srpnja, a otpuće iz Splita u isti utorak na 2 sata u jutro. Tako će se na povratku moći povratiti u Split, parobrodom koji odlazi iz Rijeke dne 6 kolovoza, u srijedu, na 11 sati pr. p. a. stiže u Split, isti dan na 10 sati i 1/2 u večer.

Ostaju iste cijene iz Rijeke kao i prvo. Upisuje se kod Uredništva "Naše Gospe Lurdskie" na Rijeci. Upisivanje traje do 25 srpnja. Za upisnu dostaviti knjuna 10."

L'Asilo delle orfanelle in Zara.

Ci venne gentilmente favorito il rendiconto dell'anno 1912 della gestione di questo più istituto, che da un trentennio legalmente costituito, continua, mediante caritatevoli elargizioni, a sussistere e progredire.

Al 1 gennaio dell'anno decorso la gestione dell'istituto presentava un fondo di riserva di corone 16720 in carte di valore, e un cianzo di cor. 855:35 in contanti.

Nel corso dell'anno l'istituto introito corone 9.589:24 e dispendio cor. 6.894:02. Cosicché la gestione dell'anno 1889 si chiuse con un cianzo di corone 2.724:10 girato ad incremento del fondo di riserva e di cor. 826:47 in contanti. Le orfanelle accolte nell'istituto sono ventidue. Queste poche cifre formano il miglior elogio della carità zaratina, e del senno con cui viene amministrato e diretto questo istituto altamente umanitario.

Nove knjige.

Grga Novak: Slaveni i Venecija. Brziskom Narodne Tiskare, Split.

Ova je radnja izasla u Programu c. k. Velike Reale u Splitu za školsku god. 1912-1913, a sada je posebice oštampana.

Učeni profesor iznosi u ovoj povjesnoj raspravi užajanne odnošaje između Mletaka i Slavena na jadranskim obalama za više od dva vijeka do godine 1000. Rasprava je od velika povjesna značaj, jer rasvjetljuje mnoge tamne i nejasne prilike iz toga doba i ispravlja razna dosadašnja nepravljena shvaćanja. Pisac je, služeći se bogatom povjesnom građom, koju je proučio, umio svojim zdravim i dubokim kritičizmom da ispiši dogovore da la počake njihovu uzajammu vezu, čime ova radnja dobiva osobitu zanimljivost i privlačnost. Pri svome pak raspravljanju pisac se umije uvjejk da uzdrži na visešini objektivnosti i nepristranosti, koje su prave odlike učenjaka. Megutijem je radnja napisana tako, da se njom mogu da okoriste ne samo ljudi nauke, nego i siri slojevi naroda.

Radi sviju tijeh vrsočna knjižica zasluguje osobitu preporuku.

»Ivanjentaj o pravoslavnom bogoslovskom za-

wodu u Zadru za šek loku godine 1912-1913.

Iz "Izvještaja" razabira se, da je krajem školske 1912-1913 godine bilo u sve 26 slušalaca, i to: 20 redovnih, 3 vanredna i 3 privatna. Desetorica su dovršila bogoslovke nauke, dok je dvojici bio odložen ispit do početka nove školske godine. Pitomaca pak u Sjemeništu bilo je: 13 slušalaca bogoslovije i 36 gimnazista, od kojih 2 o svome trošku.

Primili smo sa zahvalnošću program dubrovacke gimnazije za školsku godinu 1912-1913. U njemu je učena rasprava prof. V. Lipanovića: Analitičko rješenje zadatka: trostranoj piramidi opisati i upisati kuglu; zatim lijepru radnju prof. K. Krile: Ototi Mljet, kojom smo se već bavili.

Iz učioničkih vijesti vidi ovo: Učenika koncem ove školske godine bilo je 265. Materinski jezik: hrvatski ili srpski 246, talijanski 10, njemački 3. Vjera: rimokatolički 242, grčko-črnočišćani 14, izraelici 3, evangel. I. Rodno mjesto: Dubrovnik i kotar dubrovački 80, Boka Kotorska i ostala Dalmacija 158, Istra 3, Primorje 1, Hrvatska 1, Bosna i Hercegovina 8, Crna Gora 2, Rumunjska 1, Egipt 2, Argentina 1, Chile 2, Columbia 1.

Nesreća zbog oluje na moru.

Pisu nam iz Raba 10 o. m. Kada je jedrenjača "Sv. Kata" krcata daskama i obraćima, na kojoj su se vozili vlasnik joj Niko Jakovčev pok. Jove i njegov mornari Jako Jakovčev Nikin i Pere Sladi Matin, svi iz Betine iz općine tješnjanske, plovila iz Rijeku put Raba, na 9 o. m. oko 10 sati iz jutra nenadno ih je ulivala oluja

kod otoka Raba a blizu rta Fronte na jednu morskulu od obale. Vlasnik broda zapovijedi, da se spusti jedro. Kada je mornar Pere Sladić, momak od svojih 18 godina, radio oko jedra, zamah vjetra bacai ga u more, te se jednik utopi, jer mu druga dvojica nijesu mogla odmah priskočiti u pomoc. Usprkos revnom traženju, nijesu mogli da mu nagu mrto tijelo.

GOSPODARSTVO

Poglavlje iz francuske enologije.

(Za naše vinogradare priredio Ilija Bošnjak).

(Nastavak vidi br. 54).

Pasteur je rekao, da je uzgajanje vina vještina, koju malo ljudi, i u samoj Francuskoj umiju. Što je ipak ovo uzgajanje vina sada već dosta lakše nego li bijaše u Pasteurovo doba, i što će s vremenom biti još lakše, za to moramo da budemo zahvalni u prvome redu baš Pasteuru i Francuskoj. Pasteur je prvi bio pristup ozbiljnome znanstvenome rješavanju starenja i čuvanja vina, a to na poticaj cara Napoleona III. radi šteta, koje je francuskim vinima nanosiла slabla vještina u uzgajanju. Pasteur je tada prvi pokazao značajnu i neoporučljivu ulogu, koju zrak ima u starenju vina, a ujedno je utvrdio, da su razni mikrobi uzročnici vinskih bolesti, pak je upućivao kako ih treba ubijati. Cio niz odličnih francuskih učenjaka nastavio je Pasteurovo djelo, tako da se može reći, da su Francuzi stvorili enologiju i podigli je do one visine, na kojoj se danas vinarstvo postoji.

Pasteurovi su nasljednici pronašli, da zrak, od koga inače zavisi normalno starenje vina, može da prouzrokuje i jednu tešku manu u vnu, koja je kadra da uništi vrijednost vina još u prvoj fazi njegova razvoja. Ova se mana u Francuskoj napadnije pojavila prije nešto petnaest godina i ujedno je uzgajana u Splitu. Enolzi se tada posao, te je njihov rad udrođen jednim od najlepših ispadaka u modernoj enologiji, koji je ujedno od velike praktične koristi za proizvodnju vina. Pošto je maša, o kojoj se radi, česta i u našim vina, neće, držim, biti zgorena da prikaže našim vinogradarima, kako su je francuski enolzi prouzročavali i ljepe joj tražili. Biće mi to ujedno lijepa prilika, da im pokažem, kojim sredstvima enologija radi i kako je mučan put, kojim ona ide. Mislim pri tome, da se i kod nas mora o vinarstvu drukčije pisati nego prije pedeset godina, te da je u vrijeme i potreba, da se i naši vinogradari upoznaju s važnim pitanjima moderne enologije. Ta naša je zemlja eminentno vinorodna; naš opstanak zavisi od obilata proizvodnja i dobra priznajući i proglašujući vru se s najvećom strogošću; ali se ipak uzmim u obzir premetne prilike, u koliko je moguće.

sve županijske vlasti i gradska poglavarnstva na svoju naredbu od 9 maja o. g., koju bijaše izdala radi toga, što se u Nišu i Pirotu bijaše pojavila kolera, u pogledu stroga izvođenja svih profilaktičnih mjeri i odredila je, da se dotične mjerne najstrože izvode. Ove su se mjere već više puta, kada je prijetila kolerna epidemija, pokazale izvrsnu i omogućile, su da se zaraza sayl

<p>Preuzima novčane uloge te ih ukamaće sa 4¹₂ 0 - 4³₄ 0 na uložne knjižice.</p>	<p>Dionička glavnica 80 milijuna</p> <p>Središnjica u PRAGU, utemeljena god. 1868</p> <p>ŽIVNOSTENSKÁ BANKA PODRUŽNICA U TRSTU VIA NUOVA N.ro 29.</p> <p>Brzozavni naslov: „ŽIVNOSTENSKÁ“</p> <p>IZVRŠUJE SVE BANKOVNE POSLOVE.</p>	<p>Pričuvne zaklade 23 milijuna</p> <p>Telefon: N.ro 2157 - 1078</p>	<p>Uloge u TEKUĆEM računu ukamaće prema sporazumu.</p>
---	--	---	--



Allo stato attuale della scienza l'Odol è provato essere il mezzo migliore per l'igiene dei denti e della bocca.

△△△△△△△

Tra i rimedi domestici che solgono usarsi quali frizioni revulsive e atte a lenire i dolori in casi d'infreddamenti ecc. ecc. il Linimento. Capsici compe preparato nel laboratorio della farmacia Richter in Praga. Il prezzo ne è modico, 80 cent. corone 1:40 e cor. 2 la bottiglia ed ogni bottiglia è riconoscibile alla ben nota Ancora.

△△△△△△△

SOCIETÀ OFFICINA MECCANICA E FONDERIA

Ingegnere: PIETRO VERACI in FIRENZE.

Anonima con Sede in Firenze. — Capitale versato Lire 1.200.000.

Assortimento il più completo di

MACCHINE OLEARIE

premiate con due gran prix, due diplomi di I. grado e sette medaglie d'oro.

Assume forniture a condizioni favorevolissime.

Rappresentante la Ditta: FRATELLI MANDEL & NIPOTE — ZARA.

FRATELLI MANDEL & NIPOTE BANCA CAMBIO-VALUTE — ZARA

ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti pubblici Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di giornata. Raccomandabili: Lettere di pegno 4¹/₂ del Credito fondiario dalmato Obbligazioni provinciali dalmate 4%. Lettere di pegno 4¹/₂ o 4% della Banca Commerciale di Budapest. — Lettere di pegno della Cassa di risparmio di Budapest 4%. — Prestito ferroviario Bulgare al 6 e 5%. — Obbligazioni ferroviarie della Bosnia-Erzegovina 4¹/₂ ecc.

ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore all'usuale tasso d'interesse.

CEDE Cartelle di lotteria, verso pagamento a rate mensili. — Raccomandabili: Città di Vienna 1874 Vinc. princ. Cor. 400.000, in rate mensili di Cor. 20. Credito fondiario Austr. 3%. Vinc. princ. Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10. Credito Mobiliare Aust. 1858. Vinc. princ. Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20. Banca Ipotecaria Ungherese 4%. Vinc. princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10. Lotti turchi 1870 da febb. 400. Vinc. princ. f. chi. 600.000, in rate mensili di Cor. 8.

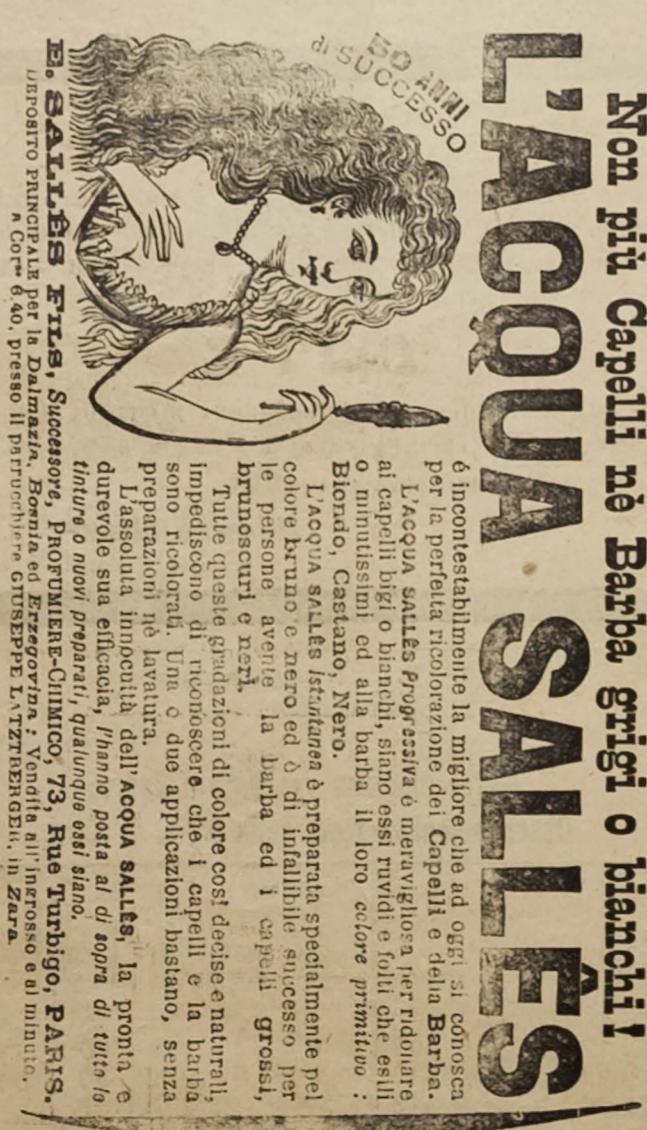
Gruppo roci rosse Austrinche, Italiane e Ungheresi. Vinc. princ. Cor. 125.000, in rate mensili di Cor. 6. Singole cartelle Cor. 2 ecc.

ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto Corrente, con restituzione senza preavviso, verso un interesse annuo di 4%.

RILASCIÀ Assegni bancari sulle principali piazze d'Europa e s'incarica di tutte le operazioni d'incasso, versamenti e simili richieste dei propri clienti, senza alcuna spesa.

ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle condizioni generalmente stabilite.

ASSUME Assicurazioni nei rami: Incendi, Vita, Accidenti, Furto con incasso, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste.



L'ACQUA SALLE è incontestabilmente la migliore che ad oggi si conosca per la perfetta ristorazione dei Capelli e della Barba. L'ACQUA SALLE Procura e meravigliosa per ridurre ai capelli bigli o bianchi, siano essi rividi e folti che esili o minimissimi ed alla barba il loro colore primivo: Biondo, Castano, Nero. L'ACQUA SALLE istituisce e prepara specialmente per le persone avendo la barba ed i capelli grossi, bruniti e neri. Tutti questi gradazioni di colore così decisive e naturali, impediscono di riconoscere che i capelli e la barba sono truccati. Una o due applicazioni bastano, senza preparazione né lavatura. L'assoluta innocuità dell'ACQUA SALLE, la pronta e durevole sua efficacia, l'hanno posta al di sopra di tutto lo stesso preparato, qualunque esso sia.

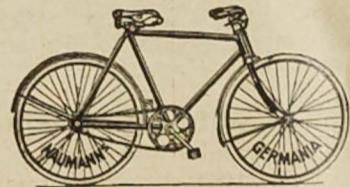
Deposito principale per la Dalmazia, Bosnia ed Erzegovina: VENEZIA: G. GIUSEPPE L'ACQUA SALLE, in Zara.

<p>COLLETTORIA dell'I. R. LOTTERIA AUSTRIACA a CLASSI.</p>
<p>La Banca Popolare di Zara e le sue Agenzie assumono prenotazioni a Zara, Sebenico e Pago</p>
<p>I piani di sorteggio vengono distribuiti gratuitamente.</p>

Kancelarske potrebštine. — Skladište papira za pisma. — Predmeti za reklame. PEČATI od KAUČUKA i MJEDI. — Gospodarski strojevi. — Koturače „GERMANIA“ i automobili „STOEWER“.

EMAILIRANE TABLE.

Universalni pisači stroj



CONTINENTAL

dobivaju se kod:
TRGOVACKE POSLOVNICE
MERCUR

ZADAR, ULICA TOMMASEO br. 8.

Trgovacki pisacistroj
„WELTBLICK“

Cijenici na zahtjev.



SRPSKA ŠTEDIONICA

u ZADRU
(protokolirano udruženje s ograničenim
jamstvom).

OSNOV. 1901. — ZAP. RAD. 1902.

PRIMA NOVAC na članske knjižice i na one stalne nedjeljne štednje. Najmanji je ulog ove vrste stednje 50 para (helera) sedmično; stednja traje 4 godine.

PRIMA NOVAC na uložne knjižice od 1 kruna na više uz kamatu 4¹/₂%; otkaz po pogodbi.

PRIMA NOVAC u tekući račun, vršeci sve naloge svojih kontokorentista. Uslovi po pogodbi.

PRIMA OSTAVE na čuvanje i rukovanje, uz na-

ročite uvjete.

IZDAJE zajmove na mjenicu, obveznicu ili u te-

kući račun sa i bez hipotekarnog osiguranja.

IZDAJE zajmove na račun zaloga papira od vri-

jetnosti, zlatna i srebrna novaca.

ESKOMPITUJE izvučene papire od vrijednosti i kupone.

KUPUJE i prodaje papire od vrijednosti, čekove,

devize i svakovrsni strani novac uz najpo-

vojnije uslove.

PRODAJE promesse za sva vučenja.

PREGLEDADA izvučene brojeve svih vrsta papira od vrijednosti.

OSJEGURAVA Štrećke i ostale vučenje podložne pa-

pire od vrijednosti protiv gubitka pri vučenju.

VRŠI NAPLATE I ISPLATE u izvan Monarhije.

OBVALJA SVE POSLOVE BRZO, TAČNO I

KULANTNO.

RIJETKA PRIGODA! 600 komada samo kr. 3.80

Veoma fino pozlaćeni i tačan sat s lancem, što dobro ide 36 sata, i za koji se jamči tri godine, i pomodni ovratnik od svile za gospodu; 3 kom. najfinijih žepnih rubaca; i lijepi prsten za gospodu s imitacijom dragim kamenjem; 1 veoma fini nakit za gospođe; 1 par pučeta za manšete double zlata; 1 peris 1 točet sapun; 1 zepni užigač; 1 posvekrasno žepno ogledalo za toaletu; 1 novčarka od kože; 1 veoma eleg. album s razglednicam, najljepša mjesto ovoga svijeta; 3 šaljiva predmeta, prouzrokuje veselje kod mladih i starih; 1 praktični ljubavni knjigonoš za gospodu i gospodinu; 20 predmeta za dopisivanje i osim toga još 500 neophodno potrebitih stvari za kuću. Sve skupa sa satom, koji sam toliko stoji, zapada samo kr. 3.80. Salje se pouzećem ili ako se novci unaprijeda posluju preko bećkog centralnog skladišta

Ch. JUNGWIRTH
KRAKOV Br. 60.

Ako se naruci 2 omota to se onda u jedno ovim salje britva brijača prve engleske vrste. — Što nije po volji uzimljie se natrag ujedno s novcem povraća

Neophodno potrebita za svakog gojitelja
peradi bio od zanata ili od sporta jest
ručna Knjiga MAXA PAULYS-A o gojenju peradi
u elegantnoj opremi sa 550 ilustracija i veoma lijepim
našaranim slikama.

Cijela stručna i gospodarstvena štampa tu i inozemstva
slaze se mijenjem da u Njemačkom jeziku ne
opstoji opširnija, bogatije ilustrirana i bolja Knjiga
o gojenju peradi.

Nabavlja ovog djela zadapa samo 12 kr.; isplačuje se
stostruk uporabom a nabavlja preko administracije lista

„Der Illustrierte Tierfreund“

KÖFLACH u ŠTAJERSKOJ.

Anno Quarantesimosecondo.

IL MERCURIO TRIESTINO

esce nei giorni 5, 12 e 20 di ciascun mese
con le Estrazioni di tutti i principali Prestiti a
Premio con e senza interesse, nonché listini delle
Borse di Trieste, Milano ecc.

Nella Rubrica CORRISPONDENZA APERTA
si risponde agli abbonati ove non fosse special-
mente richiesto una risposta per lettera affrancata.

Prezzo d'abbonamento per Trieste:
Un anno Cor. 4. — M-narchia Cor. 4.80. —
Este o frchi 10.

Assume la verifica di qualsiasi titolo di
Lotteria a cent. 10 per cartella.
Pagamenti anticipati.

LA DIREZIONE ED AMMINISTRAZIONE:
Via Giacinto Gallina 6 II. p.